

Klimatologiya páninen 2024-2025 oqıw jılı 1-semestri ushın juwmaqlawshı qadag'alaw sorawları

1. Klimatologiyaniń predmeti hám wazıypaları
2. Global hám lokal, mezo- hám mikro klimat ne?
3. Klimatologiyaniń tiykargı usılların kórsetip berin?
4. Klimatologiyada kartalastırıw usılı neden ibarat?
5. Klimatologiyada eksperiment hám modellestiriw usıllarınıń mánisi nede?
6. Klimatologiyada baqlaw hám maǵlıwmat jıynaw usılı degende neni tushinasız?
7. Statistikalıq analiz usılı járdeminde qanday máseleler sheshiledi?
8. Klimatologiya qaysı tiykargı pánler menen baylanıslı?
9. Klimatologiya qanday ilimiy pán tarawlarına bólinedi?
10. Klimatologiyaniń ámeliy áhmiyeti nede?
11. Klimatlıq sistema dep nege aytıladı? Klimatlıq sistemaniń bólek buwınları óz-ara qanday munasábette boladı?
12. Klimatdı qalıplestiriwshi barlıq tiykargı faktorlardı sanap berin.
13. Klimatdıń qalıplesiwinde astronomık omılınıń rolin tushintirib berin.
14. Klimat genezisida sırtqı geofizik faktorlar qanday rol oynaydı?
15. Klimatdıń qalıplesiwinde ishki geofizik faktorlardıń roli qanday?
16. Geofizik faktorlar qaysılar? Klimatdıń qalıplesiwinde olar qanday rol oynaydı?
17. Atmosfera cirkulyasiyasi klimatdıń qalıplesiwinde qanday rol oynaydı?
18. Atmosferaniń tásir orayları ne?
19. Jer sharınıń klimat regionların aytıp berin?
20. Klimatdı qalıplestiriwshi processlerdi aytıp berin?
21. İnsan iskerliginiń klimatǵa tásiriniń tiykargı túrlerin aytıp berin?
22. Atmosferaniń joqarı shegarası daǵı Quyash radiaciyasınıń bólistiriwi qaysı faktorlarǵa baylanıslı?
23. Atmosferaniń joqarı shegarasında Quyash radiaciyasınıń keńlikler boyınsha bólistiriwi qanday ózgeshelikke iye? Solyar klimat ne?
24. Atmosferada Quyash radiaciyasınıń transformasiyasi qanday júz boladı?
25. Tábiyiy maydan, bultlarva ulıwma Jer sharı albedosınıń bahaları qanday?
26. Quyash radiaciyasınıń geografıyalıq taqismoti qásiyetlerin aytıp berin?
27. Uzun tolqınlı nurlanıw qurawshılarınıń geografıyalıq bólistiriwi qásiyetleri qanday?
28. Qurǵaqlıq hám okean ústinde radiaciya balansınıń geografıyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
29. Tóselgen sirt ıssılıq balansınıń qurawshıların xarakterlep berin?
30. Qurǵaqlıq, okean hám ulıwma Jer sharı ıssılıq balansınıń qurawshıları jıllıq jıyındısınıń keńlikler boyınsha bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?

31. Qur'gaqliq ústindegi tósalgan sirt ıssılıq balansı qurawshılarınıń jıllıq ózgeriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
32. Okean ústindegi tósalgan sirt ıssılıq balansı qurawshılarınıń jıllıq ózgeriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
33. Atmosferanıń ıssılıq muǵdarın qaysı faktorlar belgileydi?
34. Atmosferanıń ıssılıq balansında noradiasion ıssılıq almasınıwı qanday rol oynaydı?
35. Atmosferanıń ulıwma cirkulyasiyasi júzege keliwiniń tiykarǵı faktorları qaysılar?
36. Atmosfera ta 'sir orayları ne hám olar atmosfera cirkulyasiyasida qanday rol oynaydı?
37. Klimatlıq frontlar ne? Túrli máwsimlerde olardıń geografıyalıq jaylasıwı qanday?
38. Subtropik antisiklonlar payda bolishiniń sebebi ne? Olar qansha hám qay jerde jaylasqan?
39. Passatlar ne? Olardı túsintirip beriń?
40. Ekvatorial oyıqlıq qanday sebeplerge kóre júzege keledi? Tropik ishi konvergensiya zonası ne?
41. Mussonlardı atmosferanıń ulıwma cirkulyasiyasi ob'ekti retinde túsintirip beriń?
42. Jazǵı hám qısqı Aziya mussoniniń qásiyetleri qanday?
43. Tropik siklonlarınń tolıq xarakteristikasını beriń (payda bolıwı, rawajlanıw basqıshları hám basqalar).
44. Orta keńlikler troposferasidagi batısı -arqa kóshiwdiń ónim boMishi sebepleri nede?
45. Notropik keńlikler degi cirkulyasiyanıń tiykarǵı túrlerin xarakterlep beriń?
46. Suwdiń ıssılıq sıyımlılıqı hám shorlıǵı suw hám hawa arasındaqı ıssılıq almasınıwına qanday tásir kórsetedi?
47. Teńiz hám kontinental klimatlar qaysı sebeplerge kóre qalıplesedi?
48. Klimatdıń qalıplesiwinde okean aǵıslarınıń roli qanday?
49. Klimatdıń qalıplesiwinde El-Nino hádiyesi qanday áhmiyetke iye?
50. Klimatdıń qalıplesiwinde orografik tásir diń kólemleri qanday?
51. Radiaciya balansınıń qalıplesiwinde orografiyanıń roli qanday?
52. Orografiya hawanıń temperaturası hám ızǵarlıǵına qanday ta 'sir kórsetedi?
53. Orografiya bultlılıq hám jawın rejimine qanday tásir kórsetedi?
54. Taw aymaqlarında qanday jergilikli cirkulyasiyalar júzege keledi?
55. Jer sırtı temperatura rejiminiń qalıplesiwinde onıń albedosi hám ıssılıq - fizikalıq ózgeshelikleriniń roli qanday?
56. Topıraq ıssılıq balansı qurawshılarınıń táwliklik ózgeriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
57. Qar oramınıń klimat qalıplesiwine dane 'siri qanday?
58. Muz oramı hám máńgi mızlıqlar klimatǵa qanday ta 'sir kórsetedi?

59. Klimatlardı klassifikatsiyalaw hám aymaqlashtırışnıń tiykarǵı principlerini sanap berin?
60. Klimatdıń Kyoppen klassifikatsiyasınıń tiykarında qanday tiykarǵı belgiler jatadı?
61. Klimatdıń Berg klassifikatsiyasınıń tiykarında qanday tiykarǵı belgiler jatadı?
62. Alisovnıń klimatlar klassifikatsiyası qanday principlerge tiykarlangan? Bul klassifikatsiya boyınsha neshe klimat regionları ajratılǵan? Olardı xarakterlep berin.
63. Budiko-Grigorev klimatlar klassifikatsiyası qanday belgilerge tiykarlangan? Bul klassifikatsiyada neshe klimat túrleri bar?
64. Klimatdıń gidrologik hám topıraq klassifikatsiyalarına qısqasha xarakteristika berin.
65. Mezo- hám mikroklimattı ajratıwdıń tiykarında yotuvchi tiykarǵı kriteriyalardı sanap berin.
66. Orman mezoiqlimi qanday tiykarǵı ayırıqshalıqlarǵa iye?
67. Qala mezoiqlimi qanday tiykarǵı ayırıqshalıqlarǵa iye?
68. Suw hawızleri hám qıraq aymaqlarınıń mezoklimati qanday tiykarǵı ayırıqshalıqlarǵa iye?
69. Mezo- hám mikroklimatnıń qalıplesiwinde relefnıń roli qanday?
70. Hawa temperaturası jıllıq amplitudalarınń geografiyalıq bólistiriwin xarakterlep berin.
71. S. P. Xromovnıń kontinentallik indeksi ne?
72. Hawa temperaturası jıllıq ózgeriwiniń túrlerin xarakterlep berin?
73. Teńiz júzesindegi ortasha jıllıq hawa temperaturasınıń geografiyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
74. Ortasha jıllıq hawa temperaturasınıń yanvar daǵı geografiyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
75. Ortasha jıllıq hawa temperaturasınıń iyuldagi geografiyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
76. Yarımsharlar hám ulıwma Jer sharı boyınsha túrli keńlikler degi hawa temperaturasınıń jıllıq ózgeriwin xarakterlep berin?
77. Hawa basımınıń jıllıq ózgeriwi jáne onıń ózgerisleri qanday shamalar menen xarakterlenedi?
78. Atmosfera daǵı ıǵallıq muǵdarınıń tiykarǵı qásiyetlerin xarakterlep berin.
79. Puwlanıw hám bug'lanuvchanlıknıń geografiyalıq bólistiriwi qanday tiykarǵı ayırıqshalıqlarǵa iye?
80. Jer sharında suw bug'ınıń basımı yanvar hám iyulda qanday bólistiriledi?
81. Salıstırma ıǵallıqtıń geografiyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
82. Rayonlardıń geografiyalıq bólistiriwi qanday ayırıqshalıqlarǵa iye?
83. Bultlıq Jer sharı boyınsha qanday bólistirilgen?
84. Jawınlar jıllıq ózgeriwiniń tiykarǵı túrlerin xarakterlep berin.
85. Jawınlardıń klimatlıq rejimi qanday shamalar menen xarakterlenedi hám ol qaysı faktorlarǵa baylanıslı?

86. Samaldıń klimatlıq rejimleri qanday ańlatıladı?
87. Hawa aǵısları maydanı qanday usıllar menen ańlatıladı?
88. Klimatdıń ózgeriwshenligi, ózgeriwi hám shayqalıwı degende ne túsiniledi?
89. Geologik ótken zaman daǵı klimatlardı qayta qayta tiklewdiń tiykarǵı usılların túsintirip berin.
90. Jer geologik ótken zamanınıń (tórtlamchi dáwirshe) tiykarǵı klimatlıq dáwirlerin xarakterlep berin.
91. Jer geologik ótken zamanınıń (tórtlamchi dáwirdegi) tiykarǵı klimatlıq dáwirlerin xarakterlep berin.
92. Tariyxıy ótken zamanda Jer klimatı qanday ózgergen?
93. Tábiyiy faktorlar tásirinde zamanagóy klimatdıń ózgeriwi sebepleri nede?
94. Qaysı antropogen faktorlar klimatdıń zamanagóy ózgerislerine alıp keledi?
95. Orta Aziyanıń házirgi waqıttaǵı klimatına xarakteristika berin.
96. Geologik ótken zamanda Orta Aziyada klimatdıń qanday qásiyetleri baqlanǵan?
97. Klimat ózgeriwiniń unamlı hám unamsız aqıbetlerin xarakterlep berin.
98. Klimatlıq sistema jáne onıń ulıwma qásiyetleri
99. Antropogen faktorlar
100. Atmosferanıń joqarı shegarasında radiaciya bólistiriwi. Solyar klimat
101. Atmosferada Quyash energiyasınıń transformasiyasi
102. Quyash radiaciyasınıń geografiyalıq bólistiriwi
103. Jer sharı hám atmosferanıń uzın tolqınlı nurlanıwı
104. Effektiv nurlanıw, onıń geografiyalıq bólistiriwi
105. Jer sırtınıń radiaciya balansı jáne onıń geografiyalıq bólistiriwi
106. Tósalǵan bettiń ıssılıq balansı
107. Íssılıq balansı qurawshılarınıń jıllıq o 'zgarishi
108. Jer klimatlıq sistemasınıń ıssılıq balansı
109. Atmosfera cirkulyasiyasi tuwrısında ulıwma maǵlıwmatlar
110. Tropik zonasında atmosfera cirkulyasiyasi
111. Notropik cirkulyasiya
112. Yanvar hám iyulda teńiz júzesinde basımdıń geografiyalıq bólistiriwi
113. Atmosferada ıǵallıqtıń aylanıwı
114. Qurǵaqlıq hám teńizdiń klimatǵa tási
115. Releftiń klimatǵa tási
116. Topıraqlıq hám ósimlik oramınıń klimatǵa tási
117. Qar hám muz oramınıń klimatǵa tási
118. Klimatlardı klassifikaciyalaw hám aymaqlastırıw principleri
119. Klimatdıń botanik klassifikaciyaları
120. Kyoppen klassifikaciyası
121. L.S.Berg boyınsha klimatlamıng landshaft -botanik klassifikaciyası
122. Klimatdıń genetikalıq klassifikaciyaları
123. Cirkulyasion belgilerge tiykarlanǵan klassifikaciyalar

124. Aktiv bettín ıssılıq balansı qásiyetlerine tiykarlangan klassifikაციyalar
125. Klimatdın gidrologik hám topıraq boyınsha klassifikაციyaları
126. Klimatdın gidrologik klassifikაციyaları
127. Klimatdın topıraq boyınsha klassifikაციyaları
128. Hawa temperaturasınıń jıllıq ózgerisleri
129. Hawa temperaturasınıń geografiyalıq bólistiriwi
130. Hawa basımınıń jıllıq ózgerisleri
131. Atmosferanıń namdorligi
132. Puwlanıw hám bug'lanuvchanlik
133. Hawa ızgarlıgınıń geografiyalıq bólistiriwi
134. Rayonlar hám bultlıqtıń geografiyalıq bólistiriwi
135. Jawınlar hám gúldirmamalar
136. Samal, onıń xarakteristikaları
137. Klimatlardı qayta qayta tiklew usılları
138. Klimatdın geologik hám tariyxıy ótken zaman dağı ózgerisleri
139. Klimatdın zamanagóy, sonday-aq, antropogen faktorlar tásirinde ózgerisleri
140. Orta Aziya klimatı jáne onıń o 'zgarishi
141. Klimat ózgeriwiniń aqıbetler
142. Basımdın nodavriy o 'zgarishlari
143. Basımdın aylıq anomaliyasi
144. Jawınlardıń jıllıq ózgeriwi
145. Tiykargı paleoklimatıy izertlew usılları
146. Klimatdın tariyxıy ótken zaman dağı ózgerisleri
147. Klimatdın tábiyiy evolyusiyasi
148. Klimattın antropogen ózgerisleri
149. Atmosferanıń tásir orayları hám klimatlıq frontlar
150. Tropikalıq siklonnıń evolyuciya basqışları

Pán oqıtıwshısı:

A.Berdimuratova